

ФІНАНСОВИЙ ПРОФІЛЬ ЧМИРІВСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ІНІЦІАТИВА З ПІДТРИМКИ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ПРОГРАМОЮ РОЗВИТКУ ООН В УКРАЇНІ ЗА ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЗМІСТ

ВИКОРИСТАНІ АБРЕВІАТУРИ ТА СКОРОЧЕННЯ.....	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
I. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЧМИРІВСЬКУ ОТГ	3
II. ЕКОНОМІЧНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ.....	4
III. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ.....	5
IV. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	6
V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ.....	7
VI. СОЦІАЛЬНА СФЕРА	9
VII. БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ.....	11
Доходи бюджету	11
Видатки бюджету	14
VIII. РОЗРАХУНКОВІ ПОКАЗНИКИ.....	16
IX. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	17
X. ПОРІВНЯЛЬНІ ДАНІ ОТГ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	19

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Фінансовий профіль Чмирівської ОТГ розроблений на основі матеріалів, отриманих за запитом від Чмирівської ОТГ, у тому числі: планових показників бюджету на 2017 рік, даних соціально-економічного розвитку Чмирівської ОТГ, а також інформації з офіційного сайту Чмирівської ОТГ – <http://chmyrivska-gromada.gov.ua/>.

Були використані показники Державної казначейської служби, Державного бюджету України, Інформаційної системи управління освітою (ІСУО), Луганської обласної військово-цивільної адміністрації та Державної служби статистики.

ПОВНОТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження проведено з урахуванням всіх ключових обмежувальних умов та передумов, передбачених технічним завданням.

Дослідження проводилось відповідно до таких етапів:

- *Збір загальних даних:* на цьому етапі були зібрані дані за період 2014-2016 рр., а також планові показники 2017 року.
- *Зустріч з представниками ОТГ:* метою зустрічі було вивчення напрямків діяльності Громади, збір та уточнення даних.
- *Підготовка документа «Фінансовий профіль Чмирівської ОТГ»:* узагальнення показників соціально-економічного розвитку та бюджетних відносин Чмирівської ОТГ, розрахунок показників фінансової спроможності Громади, визначення ключових позитивних та негативних факторів розвитку.

Період проведення робіт: жовтень-листопад 2017 року.

Використані абрєвіатури та скорочення:

АПК	Агропромисловий комплекс	КП	Комунальне підприємство
АТО	Антитерористична операція	МФО	Міжнародні фінансові організації
ВРУ	Верховна Рада України	ОТГ	Об'єднана територіальна громада
ДФРР	Державний фонд регіонального розвитку	ПДФО	Податок на доходи фізичних осіб
ЖКГ	Житлово-комунальне господарство	ПРООН	Програма розвитку ООН
ЗОШ	Загально освітня школа або прирівняний до неї учбовий заклад	с/г	Сільське господарство
ЗУ	Закон України	ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
КМУ	Кабінет Міністрів України	ФАП	фельдшерсько-акушерський пункт

I. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЧМИРІВСЬКУ ОТГ

ДАТА СТВОРЕННЯ: вересень 2016 року

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЦЕНТР: с. Чмирівка Старобільського району Луганської області

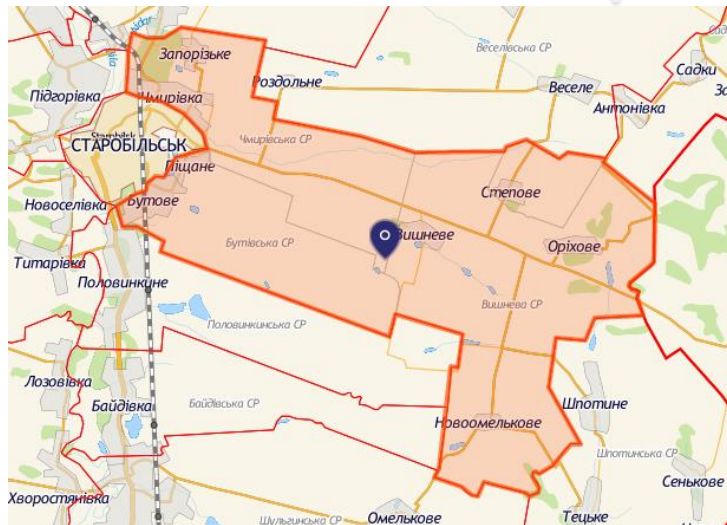
Чмирівська ОТГ

- **Чмирівська сільська рада** – с. Чмирівка, с. Запорізьке, с-ще Степове
- **Бутівська сільська рада** – с. Бутове, с. Піщане
- **Вишнева сільська рада** – с. Вишневе, с. Оріхове, с. Новоомелькове

Чмирівська сільська об'єднана територіальна громада була утворена 27.09.2016 р. шляхом об'єднання Чмирівської, Бутівської та Вишневої сільських рад з центром в селі Чмирівка.

Перші вибори органів місцевої влади в об'єднаній Громаді відбулися 18.12.2016 р. (Постанова ЦВК №437 від 07.10.2016 р.), за результатами яких було обрано 26 депутатів сільської ради та сільського голову.

Чмирівська ОТГ розташована в північній частині Луганської області та об'єднує 8 сільських пунктів: Чмирівку, Запорізьке, Степове, Бутове, Піщане, Вишневе, Оріхове, Новоомелькове.

Відстань від найвіддаленішого населеного пункту Громади (с. Новоомелькове) до адміністративного центру (с. Чмирівка) становить 20 км.

Відстань від с. Чмирівка автомобільними шляхами до:

- м. Сєвєродонецьк – 60 км;
- м. Харків – 240 км;
- м. Маріуполь – 339 км;
- м. Одеса (морський порт) – 910 км;
- м. Київ – 740 км.

II. ЕКОНОМІЧНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

Економічний потенціал Чмирівської ОТГ базується на агропромисловому комплексі. На території Громади здійснюють діяльність:

- ФГ «ДОН» (с. Вишневе, ЄДРПОУ 21791690) – вирощування зернових та олійних;
- Старобільська філія СТОВ «НІБУЛОН» (м. Старобільськ, 14291113) – вирощування зернових та олійних;
- СТОВ «Агрофірма Лугань» (с. Чмирівка, 30332770) – вирощування зернових та олійних;
- ФГ «Лотос» (с. Вишневе, 31163937) – вирощування зернових та олійних, тваринництво;
- СТОВ «ГЕЯ» (м. Старобільськ, 30846803) – вирощування зернових та олійних;
- ТОВ «Паллада» (с. Чмирівка, 41031433) – вирощування зернових та олійних;
- СФГ «Стрілець» (с. Вишневе, 31884064) – вирощування зернових та олійних.

Основною спеціалізацією сільськогосподарських підприємств Громади є вирощування сояшника та зернових (пшениця, ярий ячмінь, зернова кукурудза). Крім того, досить розвинені бджолярство та птахівництво.

Також на території Чмирівською ОТГ здійснюють діяльність ТОВ «Старобільське управління механізації», Філія «Луганська дорожня експлуатаційна дільниця», Старобільський РВУ ОКП «Компанія «Луганськвода», Філія «Старобільська ДЕД» ДП «Луганський ОАД», СХП «Селекція племресурси», ДП «Старобільське ЛМГ».

У Чмирівській ОТГ працює 21 магазин, з них продовольчих – 12, непродовольчих – 5, змішаних – 4, а також 1 кіоск. Функціонують 2 заклади ресторанного господарства. В с. Чмирівка є приватна АЗС малої потужності. Проблемним моментом є відсутність аптек та банкоматів на території Громади. Водночас, враховуючи близькість більшості населених пунктів до районного центра (м. Старобільська), мешканці Чмирівської ОТГ мають змогу використовувати торговельну та фінансову інфраструктуру міста.

Чмирівська ОТГ досить віддалена від зони проведення АТО, тому, за умови сталості ситуації, вплив військових дій на економіку ОТГ оцінюється як обмежений.

Можливими чинниками подальшого зростання економіки ОТГ виступатимуть: впровадження заходів державно-приватного партнерства, розвиток МСБ, покращення інвестиційного середовища та залучення в регіон великого бізнесу завдяки розвитку логістичної інфраструктури.

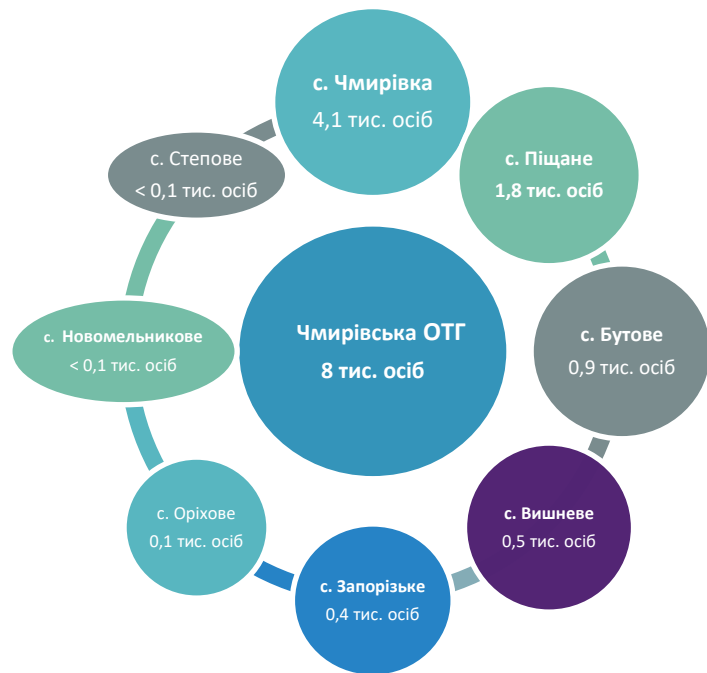
III. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

На території Чмирівської ОТГ проживає 8 тис. осіб. **Населення розміщено нерівномірно** – близько 50% мешкає у с. Чмирівка, 23% – у с. Піщане, а решта (27%) – у 6 сільських населених пунктах.

У статевій структурі населення переважають жінки, питома вага яких становить 53% від загальної кількості.

За 2014-2016 рр. кількість народжених склала 191 особу, померлих – 340.

Враховуючи відносно стабільне функціонування ключових підприємств на території ОТГ та відносну віддаленість від зони проведення АТО (т. з. сірої зони), **поступове скорочення населення Громади відбувається в результаті природного скорочення** (перевищення рівня смертності над народжуваністю) і негативного сальдо міграції.

Значною проблемою є передчасна смертність, у т. ч. смертність у працездатному віці, а також високий рівень захворюваності населення на тлі значного поширення факторів ризику захворювань, передусім тютюнопаління та вживання алкоголю.

Зайняте населення складає 3,1 тис. осіб, або 39% від загальної кількості. Середня заробітна плата по Громаді у 2016 році становила близько 3,5 тис. грн. **З огляду на територіальну близькість більшості населених пунктів Чмирівської ОТГ до районного центру, значна частина мешканців Громади працює у м. Старобільську.**

Серед проблем ринку праці Чмирівської ОТГ виділяється невідповідність професійно-кваліфікаційного рівня осіб, що перебувають на обліку в службі зайнятості, до потреб ринку праці. Проблемою є заповнення вакансій з мінімальним рівнем заробітної плати (насамперед, у сільському господарстві). Крім того, існує дефіцит кваліфікованих управлінців, медичних працівників.

IV. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

Площа Чмирівської ОТГ: 20,6 тис. га.

Землі сільськогосподарського призначення: 18 тис. га.

Найважливіше економічне значення для Чмирівської ОТГ мають землі сільськогосподарського призначення, площа яких становить 18 тис. га, або 87% від загальної площі. Сільськогосподарські землі задіяні за призначенням, занедбаних угідь на території Чмирівської ОТГ немає. У власності та користуванні громадян знаходиться 10,6 тис. га (51% від загальної площі).

Нагальною потребою Чмирівської ОТГ є проведення інвентаризації земель, що дасть можливість встановити кількісні та якісні характеристики земель. Разом із актуалізацією нормативної грошової оцінки земель в межах населених пунктів це дозволить збільшити надходження до бюджету від операцій з землею (оподаткування, оренда, приватизація).

Передбачається розробка Генерального плану та плану зонування територій сіл Громади, як правової основи для сталого перетворення населених пунктів, розвитку бізнесу та будівництва житлових будинків. Орієнтовна вартість розробки становить близько 3,5 млн. грн. (джерело – кошти місцевого бюджету та ДФРР). На проведення заходів із землеустрою у бюджеті Громади на 2017 рік заплановано видатки у розмірі 180 тис. грн.

У 2018 році на території Чмирівської ОТГ діятимуть ставки земельного податку, встановлені рішенням №09/07 від 12.07.2017 р. Ставки земельного податку для юридичних осіб уніфіковано по всім населеним пунктам Громади, тоді як для фізичних осіб ставки відрізняються залежно від населених пунктів.

Основним потенційним чинником зростання надходжень від плати за землю є заходи влади з адміністрування надходжень та щорічна індексація нормативної грошової оцінки земель, яка застосовується кумулятивно залежно від дати проведення нормативної грошової оцінки земель та на базі індексу споживчих цін попереднього року. В 2017 році для земель несільськогосподарського призначення застосовується коефіцієнт індексації 1,06 (у 2016 році – 1,43), а для земель сільськогосподарського призначення – 1,0 (у 2016 році – 1,20).

Отримати додатковий ефект від наявних на території ОТГ земельних ресурсів стане можливим у разі ухвалення **змін до деяких законодавчих актів України щодо управління земельними ресурсами в межах території об'єднаних територіальних громад**, якими передбачається передача громадам повноважень щодо розпорядження землями по всій території ОТГ, а не лише в межах населених пунктів.

Цільове призначення землі	Ставка податку (% від нормативної оцінки на 2018 рік)
Землі громадської забудови	
для будівництва та обслуговування будівель підприємств, установ, та організацій	3
для будівництва та обслуговування будівель закладів освіти	0,5
Землі промисловості, транспорту та зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	
землі залізничного транспорту	0,2
землі зв'язку	1
землі енергетики	1
землі автомобільного транспорту та дорожнього господарства	1,5
Землі сільськогосподарського призначення	
для ведення особистого селянського господарства (під будівлями і дворами)	2
для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	1
для ведення фермерського господарства (сільськогосподарські угіддя рілля, пасовища, сіножаті)	1
для ведення фермерського господарства (несільськогосподарські угіддя під будівлями і дворами)	1
для іншого сільськогосподарського призначення	3

V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

Галузі житлово-комунального господарства Чмирівської ОТГ притаманні проблеми, які є типовими для України в цілому, а саме: **високий рівень зношеності основних засобів, у тому числі житлового фонду, інфраструктури, несвоєчасні розрахунки споживачів за отримані послуги.**

Якість надання комунальних послуг в Громаді є низькою. Відзначається зношеність інженерних мереж водопостачання в селах Оріхове, Вишневе, Новоомелькове. В селах Громади практично відсутнє вуличне освітлення, що призводить до виникнення ряду негативних наслідків.

Перехід на прямі міжбюджетні відносини дозволяє більш якісно визначати потреби та збільшувати фінансування заходів із покращення комунальної інфраструктури, зовнішнього освітлення вулиць та благоустрою, особливо в частині сільських населених пунктів. В той же час, навіть за умови зростання обсягу власних надходжень бюджету ОТГ, **фінансові можливості Громади в перші роки не дозволяють вирішити всіх проблем** комунального господарства та спрямовувати значні обсяги коштів на розвиток інфраструктури, впровадження заходів з енергозбереження через пріоритетність фінансування захищених статей видатків.

Вбачається за доцільне продовжувати співпрацю з міжнародними організаціями (у т.ч. ПРООН) за програмами покращення стану інфраструктури та впровадження заходів енергозбереження. Капітальні інвестиції (особливо у віддалених від адміністративного центру населених пунктах) варто здійснювати на умовах спів-фінансування та додатково контролю з боку місцевої влади, бюджетів вищого рівня та спеціальних програм (фондів), а також із залученням кредиторів/донорів (приватного сектору/міжнародних організацій). Разом з тим, програми енергозбереження на об'єктах соціальної сфери потребують попереднього визначення економічного ефекту.

Серед проектів, які пройшли конкурсний відбір та будуть реалізовані за рахунок ПРООН, слід виділити проект встановлення вуличного освітлення за інноваційними технологіями. Кошторисна вартість становить 602 тис. грн. з яких лише 10% - кошти місцевого бюджету.

Здійснюється відновлення водопостачання в с. Оріхове та с. Новоомелькове шляхом заміни зношених водонапірних башт. Проект Чмирівської ОТГ «Покращення водопостачання в селі Оріхове Чмирівської ОТГ шляхом капітального ремонту башти Рожновського ВБР-25 та запуску мережі водозабезпечення» вартістю 330 тис. грн. (з них 200 тис. кошти обласного бюджету, інші - співфінансування) став одним із переможців обласного конкурсу проектів місцевого розвитку в 2017 році. Наразі закінчено роботи по демонтажу старої башти та встановленню нової, до якої підключається мережа водогону.

ТРАНСПОРТ ТА ДОРОЖНЄ ГОСПОДАРСТВО

Транспортне сполучення між населеними пунктами Чмирівської ОТГ розвинуто слабо, а між деякими селами – відсутнє взагалі. Проблемними питаннями є відсутність тротуарів та зовнішнього освітлення в селах Громади. Ремонт дорожнього покриття між населеними пунктами не проводився протягом багатьох років.

У селах Чмирівської ОТГ планується створити безперервні мережі якісних пішохідних зон та можливості для безпечного та безперешкодного пересування пішоходів. Буде визначено перелік вулиць, дороги яких знаходяться у комунальній власності Громади, та розроблено програму з ремонту дорожнього покриття. Крім того, планується здійснити матеріально-технічне забезпечення КП «Обрій» для належного виконання їх функцій. Планується розробка та реалізація проекту «Нова громада – сучасні безпечні села», який передбачає закупку та встановлення обладнання для виробництва плитки та інших виробів з бетону, а також обладнання для виробництва асфальту.

ТУРИЗМ

На території Чмирівської ОТГ в межах річки Айдар та соснового бору є рекреаційна зона, де розташовані дитячі табори відпочинку «Енергетик», «Сосновий», «Ялинка», «Чайка». На території табору «Сосновий» знаходиться свердловина мінеральної води з лікувальними властивостями. Водночас, в цілому рівень розвитку туристичної інфраструктури та туризму Громади є недостатнім.

В довгостроковій перспективі передбачається акцентувати увагу саме на розвитку туризму в Чмирівській ОТГ. З цією метою планується розробити власну символіку Громади, туристичних маршрутів, програми з розвитку сільського зеленого туризму, облаштувати благоустрій території туристичних маршрутів та популяризувати туристичні можливості громади.

VI. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ОСВІТА

На території Чмирівської ОТГ функціонує:

- 3 ДНЗ, в яких навчається 120 дітей;
- 2 ЗОШ I-III ступенів та 1 НВК, в яких навчається 642 учня.

Кількість ДНЗ у Громаді не задовольняє наявну потребу, **групи заповнені**:

- 100% у ДНЗ «Топольок» у с. Чмирівка (проектна місткість – 90 місць);
- 100% у ДНЗ «Колосок» у с. Бутове (проектна місткість – 20 місць);
- 100% у ДНЗ «Вишенька» у с. Вишневе (проектна місткість – 5 місць).

Разом з тим, КУ ДНЗ «Колосок» та КУ ДНЗ «Вишенька» не мають власних приміщень – фактично це сформовані групи дошкільнят, що розташовані в школах. Проблемним питанням ДНЗ «Топольок» є застарілі меблі та оснащення.

Шкільні навчальні заклади Громади мають **нерівномірну наповненість**:

- близько 70% по Чмирівському НВК «Школа I ступеня-гімназія» (проектна місткість – 456 місць);
- близько 50% по Бутівській ЗОШ I-III ст. (проектна місткість – 354 місця);
- по Вишневській ЗОШ I-III ст. інформація по проектній місткості відсутня.

Освітня субвенція (7 164,3 тис. грн. згідно планового бюджету Громади на 2017 рік) передається до Старобільського районного бюджету, оскільки **заклади освіти не передано в управління Громаді**. На 2018 рік заплановано збільшення розміру освітньої субвенції на 65% – до 11 789 тис. грн.

Відділ освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету Чмирівської сільської ради було створено у березні 2017 року відповідно до Рішення сесії Чмирівської сільської ради №4/08. У травні 2017 року Рішенням сесії Чмирівської сільської ради №7/07 сільському голові було доручено підписати договір про співробітництво у формі делегування виконання окремих завдань з відділом освіти Старобільської державної адміністрації щодо надання спільних освітніх послуг на засадах співфінансування доставки та видачі документів (атестатів та свідоцтв) державного зразка випускникам ЗНЗ Чмирівської сільської об'єднаної територіальної громади.

Важливими проблемами є: застаріла та зношена матеріально-технічна база, низька забезпеченість комп'ютерною технікою, значні витрати на утримання приміщень, низька енергоефективність тощо.

У Громаді **реалізується низка проектів**:

- капітальний ремонт каналізації та обладнання теплої підлоги (567,6 тис. грн. за кошт місцевого бюджету), а також реконструкція водовідведення (312 тис. грн. коштом базової дотації) у ДНЗ «Топольок»;
- реконструкція (заміна системи опалення та утеплення фасаду) будівлі Вишневської ЗОШ I-III ст. (кошторисна вартість 1 193 тис. грн.);
- придбання шкільного автобусу (1 650 тис. грн., з яких: 600 тис. грн. з місцевого бюджету, решта – з обласного бюджету).

З метою збільшення наповненості закладів та підвищення ефективності їх фінансування доцільно провести укрупнення класів, груп на базі закладів населених пунктів наближених один до одного за одночасного впровадження компенсатора – програми «Шкільний автобус», для чого необхідно придбати шкільні автобуси. Враховуючи, що діючі школи мають вільні приміщення та необхідну матеріальну базу, підвищення рівня їх фінансування можливе завдяки розширенню видів послуг, можливість чого передбачена відповідними пунктами статутів навчальних закладів.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Систему охорони здоров'я Чмирівської ОТГ формують:

1. Чмирівська сільська лікарська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
2. Бутівська сільська лікарська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
3. Вишневський ФАП.

Об'єкти медичної інфраструктури, що розташовані на території Чмирівської ОТГ, **не передані в управління Громаді**. Заклади охорони здоров'я фінансуються з медичної субвенції, що надається з Державного бюджету та передається до бюджету Старобільського району. У 2017 році обсяг такої субвенції запланований у розмірі 5 136 тис. грн., на 2018 рік заплановано зниження обсягу на 22% – до 4 023 тис. грн.

Основними проблемами розвитку сфери охорони здоров'я є неуккомплектованість лікарями та молодшими медичними спеціалістами, низький рівень медичного обслуговування, недостатнє забезпечення матеріально-технічної бази, потреба в ремонті та оснащенні лікувальних закладів згідно нормативів ФАПів в сільській місцевості.

З метою забезпечення доступної та якісної медичної допомоги у Чмирівській ОТГ планується:

- будівництво приміщень для амбулаторій в с. Чмирівка та с. Бутове;
- будівництво приміщення фельдшерсько-акушерського пункту в с. Вишневе;
- оснащення лікарських амбулаторій с. Чмирівка, с. Бутове та фельдшерсько-акушерського пункту с. Вишневе медичним обладнанням.

Покращенню стану сільської медицини сприятимуть заходи, передбачені **ЗУ «Про сільську медицину»** (№7117 від 14.11.2017 р.), які мають забезпечити максимальну доступність медичного обслуговування, територіального наближення та наявності сучасного матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я в сільській місцевості. На наступний рік проектом Державного бюджету України передбачено спрямування на зазначені заходи 5 млрд. грн.

VII. БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

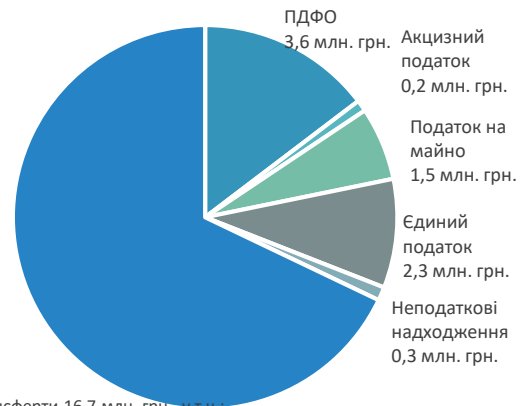
Перший бюджет Чмирівської ОТГ був сформований у 2017 році.

Заплановані на 2017 рік власні доходи Громади складають 7 906 тис. грн., що становить третину в загальній структурі. У тому числі податкові надходження становлять 7 627 тис. грн. (31% доходів бюджету). Обсяг офіційних трансфертів складає 16,7 млн. грн., а їх питома вага у загальній структурі – 68%, що свідчить про високу залежність бюджету Чмирівської ОТГ від трансфертів з бюджетів вищих рівнів.

Очікується подальше зростання доходів за ключовими статтями надходжень, чому сприятимуть наступні чинники:

- перехід на прямі бюджетні відносини та делегування Громаді повноважень зі збору до місцевого бюджету частини ПДФО (60%) в результаті формування ОТГ;
- щорічна індексація нормативної грошової оцінки землі;
- збільшення прожиткового мінімуму та поетапного збільшення ставок акцизного податку на виробництво алкогольних та тютюнових виробів;
- надходження субвенцій з бюджетів вищих рівнів на освіту, охорону здоров'я та ін.

Обсяг та структура запланованих на 2017 рік доходів Чмирівської ОТГ

Офіційні трансферти 16,7 млн. грн., у т.ч.:
- базова дотація 2 млн. грн.;
- медична субвенція 5,1 млн. грн.;
- освітня субвенція 7,2 млн. грн.
- додаткова дотація 2,4 млн. грн.

ПДФО

ПДФО є однією з основних статей надходжень до бюджету Громади, на яку припадає 46% власних та 16% загальної суми запланованих надходжень на 2017 рік. Вагомий вплив на динаміку обсягу надходжень за цим податком мають с/г та бюджетні установи, що входять до числа основних працедавців Громади та для яких у поточному році суттєво зросли заробітні плати завдяки двократному збільшенню (до 3,2 тис. грн.) рівня мінімальної заробітної плати та перегляду тарифних сіток.

Враховуючи ключову роль ПДФО у власних доходах бюджету ОТГ, фінансова спроможність Громади значною мірою залежить від стабільності функціонування підприємств АПК та установ бюджетної сфери.

Місцева влада має сприяти реєстрації на території Громади функціонуючих підприємств з тимчасово-непідконтрольних територій, що призведе до зростання обсягу ПДФО за збереження існуючої системи перерозподілу відповідного податку.

Акцизний податок

Платниками акцизного податку в Громаді є 1 автозаправна станція та суб'єкти господарювання роздрібною торгівлі підакцизними товарами. У 2017 році очікуються доходи за цим податком у обсязі 234 тис. грн., що становить 3% власних та 1% загальної суми запланованих надходжень.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ

Ключовим за обсягом надходжень серед місцевих податків є **єдиний податок** (2 251 тис. грн), на який припадає 46% власних та 16% загальної суми запланованих на 2017 рік доходів.

Заплановані доходи з податку на майно (переважно земельний податок та оренда плата за землю з юридичних та фізичних осіб) у 2017 році складуть 1 515 тис. грн., що становить 19% власних та 6% загальної суми запланованих надходжень. Потенціал росту за вказаними надходженнями може бути реалізований шляхом проведення процесу інвентаризації земель та встановлення їх нормативної грошової оцінки, а також у разі ухвалення змін до чинного законодавства в частині права розпорядження майном поза межами населених пунктів.

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг запланованих у бюджеті Чмирівської ОТГ на 2017 рік неподаткових надходжень становить лише 280 тис. грн., або 3,5% в структурі власних доходів. Переважну більшість зазначених надходжень мають сформувати кошти, що отримуються бюджетними установами від господарської та/або виробничої діяльності.

Зростанню обсягу неподаткових надходжень має сприяти створення та ефективна діяльність **Чмирівського Центру надання адміністративних послуг**. Наразі організацією громади «Чмирівський світанок» та ПРООН оголошено тендер на виконання робіт з капітального ремонту частини нежитлової будівлі, придбання обладнання та меблів.

Ймовірний профіцит бюджету, зумовлений збільшенням обсягів надходжень та нерівномірністю здійснення видатків, дасть змогу отримувати додаткові доходи від розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозитних рахунках у банках, наприклад, за вкладками на вимогу.

ТРАНСФЕРТИ

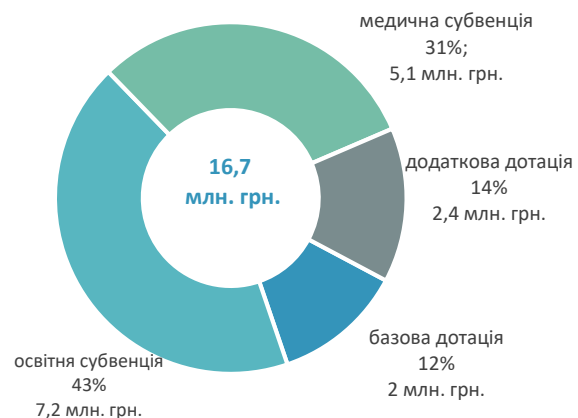
На 2017 рік Чмирівській ОТГ **призначено базову дотацію у розмірі 2 000 тис. грн.**

Фінансування витрат на освіту та медицину відбувається коштом трансфертів (субвенцій та дотацій з бюджетів вищих рівнів). У 2017 році Чмирівська ОТГ отримує **медичну** (5 136 тис. грн.) та **освітню** (7 164 тис. грн.) **субвенції**, а також **додаткову дотацію** (2 373 тис. грн.) з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я.

Загальна сума запланованих у бюджеті на 2017 рік офіційних трансфертів складає 16,7 млн. грн.

В бюджеті Громади на 2017 рік надходження коштів за інфраструктурною субвенцією не заплановано, проте Постановою КМУ від 07.06.2017 р. №410 передбачено інфраструктурну субвенцію Чмирівській ОТГ обсягом 4 356 тис. грн.

Запланована у бюджеті на 2017 рік структура трансфертів Чмирівської ОТГ

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ ЧМИРІВСЬКОЇ ОТГ, ТИС. ГРН.

СТАТТЯ ДОХОДІВ	2017 РІК (ПЛАН)
Податкові надходження, з них:	7 626
<i>Питома вага податкових надходжень в бюджеті</i>	31%
- податок на доходи фізичних осіб	3 600
<i>Питома вага ПДФО в бюджеті</i>	15%
- акцизний податок	234
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	21
- плата за землю	1 478
- єдиний податок	2 251
Неподаткові надходження:	280
<i>Питома вага неподаткових надходжень в бюджеті</i>	1%
<u>ВСЬОГО ВЛАСНІ ДОХОДИ</u>	<u>7 906</u>
<i>Питома вага власних доходів в бюджеті</i>	32%
Офіційні трансферти, з них:	16 673
<i>Питома вага трансфертів в бюджеті</i>	68%
- базова дотація	2 000
- додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я	2 373
- освітня субвенція	7 164
- медична субвенція	5 136
<u>РАЗОМ</u>	<u>24 590</u>

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ

Обсяг запланованих на 2017 рік видатків бюджету Чмирівської ОТГ становить 24 590 тис. грн. Найбільшими складовими є вихідні трансферти до Старобільського районного бюджету у вигляді вихідних освітньої та медичної субвенцій, питома вага яких у загальній структурі видатків складе 29% та 21% відповідно.

Обсяг видатків на ЖКГ складе 2,6 млн. грн., з яких 2 млн. грн. буде витрачено на реалізацію заходів щодо інвестиційного розвитку території, а саме: на придбання адміністративної будівлі за рахунок коштів бюджету розвитку.

На забезпечення функціонування водопровідно-каналізаційного господарства планується направити 272 тис. грн., а на благоустрій – 189 тис. грн.

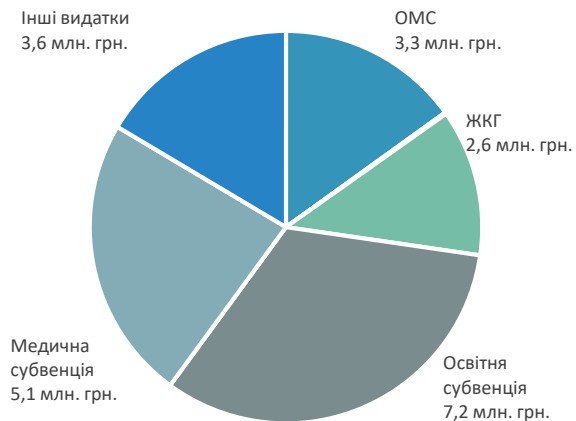
Обсяг фінансування видатків на утримання та розвиток інфраструктури доріг складе 187 тис. грн., а на проведення заходів із землеустрою – 180 тис. грн.

Запланована на 2017 рік структура видатків бюджету Чмирівської ОТГ характеризується:

- порівняно незначною часткою витрат на утримання апарату – 13% від загального обсягу видатків (з урахуванням офіційних трансфертів, переданих до районного бюджету);
- значним обсягом видатків на фінансування соціальної сфери – освіти та медицини (сукупний обсяг медичної та освітньої субвенцій, а також додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я складе 14 673 тис. грн.).

Очікується зміна структури видатків після взяття на баланс Громади закладів освіти та охорони здоров'я, що розташовані на її території.

Обсяг та структура запланованих на 2017 рік видатків Чмирівської ОТГ

Видатки бюджету Чмирівської ОТГ, тис. грн.

Стаття видатків	2017 РІК (ПЛАН)
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ, ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОБЛАСНОЇ РАДИ, РАЙОННОЇ РАДИ, РАЙОННОЇ У МІСТІ РАДИ (У РАЗІ ЇЇ СТВОРЕННЯ), МІСЬКОЇ, СЕЛИЩНОЇ, СІЛЬСЬКОЇ РАД ТА ЇХ ВИКОНАВЧИХ КОМІТЕТІВ	3 295
<i>Питома вага у видатках</i>	13%
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	28
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	2 648
<i>Питома вага у видатках</i>	11%
Будівництво	2 000
<i>Питома вага у видатках</i>	8%
ТРАНСПОРТ, ДОРОЖНЕ ГОСПОДАРСТВО, зв'язок, ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАТИКА	187
<i>Питома вага у видатках</i>	1%
СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО, РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО ТА МИСЛИВСТВО	180
<i>Питома вага у видатках</i>	1%
Видатки не віднесені до основних груп	18 333
<i>Питома вага у видатках</i>	75%
- Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я	2 373
<i>питома вага у видатках</i>	10%
- Субвенція на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування	60
- Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	7 164
<i>питома вага у видатках</i>	29%
- Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	5 136
<i>питома вага у видатках</i>	21%
- Інші видатки	3 600
<i>питома вага у видатках</i>	15%
РАЗОМ	24 590

VIII. РОЗРАХУНКОВІ ПОКАЗНИКИ

Показник податкоспроможності розраховується шляхом ділення обсягу отриманих доходів за податком на доходи фізичних осіб на чисельність наявного населення.

Розрахунковий рівень податкоспроможності бюджету Чмирівської у 2015 році був нижче граничного показника по Україні, в результаті чого Громада у **2017 році отримає з бюджету вищого рівня 2 000 тис. грн. в якості базової дотації.**

Відповідно до проекту Державного бюджету України на **2018 рік, Чмирівська ОТГ отримуватиме базову дотацію у розмірі 4 269 тис. грн.**, оскільки дохід бюджету Громади по ПДФО за результатами 2016 року у розрахунку на 1 мешканця залишався на рівні, нижчому за встановлене значення.

Показник	2015 рік	2016 рік
Дохід у бюджеті від ПДФО у розрахунку на 1 мешканця, нижче якого нараховується базова дотація	1 049 грн.	1 356 грн.
Дохід у бюджеті від ПДФО у розрахунку на 1 мешканця, вище якого нараховується реверсна дотація	1 282 грн.	1 657 грн.
	2017 рік	2018 рік
Обсяг базової дотації Чмирівської ОТГ	2 000 тис. грн.	4 269 тис. грн.

Показник власних надходжень місцевих бюджетів на одного мешканця (показник бюджетної забезпеченості) розрахований шляхом ділення обсягу отриманих власних надходжень місцевих бюджетів (доходів без врахування трансфертів з бюджетів вищих рівнів) на чисельність наявного населення.

Враховуючи планові показники власних доходів Чмирівської ОТГ на 2017 рік, показник бюджетної забезпеченості складе 3 074 грн.

ІХ. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

ЕКОНОМІКА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Економіка Чмирівської ОТГ має сільськогосподарську спрямованість, що, за існування значних площ родючих земель та сприятливих кліматичних умов, дозволяє розраховувати на стабільний розвиток цієї галузі.</p> <p>Значну частину населення Громади складає працездатне населення, яке формує додатковий трудовий резерв, що може бути використаний під час зростання економіки ОТГ.</p> <p>Трудовий резерв може бути мобілізований завдяки міграції ВПО та спеціалістів, що навчаються в профільних учбових закладах як у самій ОТГ, так і в суміжних регіонах.</p>	<p>Низький (порівняно з ОТГ, створеними на базі міст) рівень доходів населення; обмежена інфраструктура; сезонна зайнятість значної частини населення.</p> <p>Низька частка переробного виробництва в сільському господарстві, що обмежує економічні можливості ОТГ з отримання додаткової вартості виробленої продукції.</p> <p>Середня заробітна плата по Громаді нижча за середнє значення по Луганській області.</p> <p>Нестача кваліфікованих спеціалістів (насамперед, у сфері охорони здоров'я), управлінців.</p>	<p>Інтенсифікація використання земель, залучення інвестицій у створення потужностей з переробки с/г продукції, логістичної інфраструктури, що у т. ч. можливо у разі розробки та впровадження програми залучення інвестицій, промоції інвестиційних проектів, розробки системи пільг.</p> <p>Розробка та впровадження механізмів взаємодії та розвитку малого бізнесу, затвердження та контроль за виконанням програми підтримки малого бізнесу.</p> <p>Підвищення якості надання медичних послуг в сільській місцевості, проведення заходів із попередження захворювань та пропаганда здорового способу життя.</p> <p>Підвищення кваліфікації персоналу, впровадження пільгових та соціальних заходів, кредитування тощо.</p> <p>Проведення навчальних програм для кадрової служби з метою підвищення ефективності її діяльності.</p>

ІНФРАСТРУКТУРА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Інфраструктура та комунальна сфера не зазнала суттєвих пошкоджень під час воєнних дій в регіоні.</p> <p>Задовільний стан існуючого інженерно-інфраструктурного облаштування.</p>	<p>Зношеність та аварійний стан систем водопостачання та відведення.</p> <p>Відсутність тротуарів та зовнішнього освітлення в селах Громади.</p> <p>Незадовільний стан дорожнього покриття.</p> <p>Нерозвинуте транспортне сполучення.</p>	<p>Збільшення надходжень до бюджету надасть Громаді додаткових фінансових можливостей для реалізації своїх повноважень у сфері ЖКГ та збільшення капіталовкладень.</p> <p>Впровадження проектів розбудови інфраструктури державним коштом.</p> <p>Співпраця з міжнародними донорськими організаціями.</p>

ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Розширення можливості Громади з управління власними територіями шляхом приєднання інших населених пунктів.</p> <p>Наявність земель с/г призначення, що, за умов проведення низки адміністративних заходів, можуть виступати вагомим джерелом наповнення бюджету Громади.</p>	<p>Відсутня актуальна містобудівна документація. Не проведена інвентаризація земель, що потребує залучення додаткового фінансування.</p>	<p>Розробка містобудівної документації та проведення заходів із інвентаризації землі, фінансування чого можливе коштом Громади або донорських організацій.</p>

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Забезпеченість закладами освіти, культури та охорони здоров'я.</p> <p>Співпраця з міжнародними організаціями з питань фінансування окремих соціальних заходів.</p>	<p>Заклади освіти та охорони здоров'я, що розташовані на території Чмирівської ОТГ, не передані в управління Громаді.</p> <p>Очікуване збільшення видатків бюджету на утримання закладів освіти за нерівномірного, а подекуди низької наповненості навчальних закладів як за видами закладів, так і за територіальним розташуванням.</p> <p>Недостатня забезпеченість лікувально-профілактичних закладів медичними кадрами та сучасним медичним обладнанням.</p> <p>Потреба в проведенні ремонтів та оснащенні лікувальних закладів відповідно до нормативів ФАПів в сільській місцевості.</p>	<p>Взяття на баланс ОТГ освітніх та медичних закладів, що дозволить оперативніше реагувати на їх потреби, здійснювати заходи з енергозбереження.</p> <p>Проведення реорганізації закладів освіти з метою їх укрупнення із застосуванням відповідного компенсатору (перевезення учнів за програмою «Шкільний автобус»).</p> <p>Впровадження заходів з підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості, що передбачені ЗУ «Про сільську медицину».</p>

БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Збільшення власних доходів Громади, що відбулося внаслідок зарахування до бюджету Громади ПДФО та переходу на прямі міжбюджетні відносини з бюджетами вищих рівнів.</p> <p>Очікуване зростання показника бюджетної забезпеченості.</p>	<p>Висока залежність від офіційних трансфертів, незначний обсяг неподаткових надходжень.</p> <p>Обмежені можливості управління іншими джерелами потенційних доходів (земля поза межами населених пунктів), що є наслідком недостатнього (на поточний момент) розвитку малого бізнесу, прогалин у законодавчому регулюванні майнових і земельних відносин, а також адмініструванні надходжень від плати за землю.</p>	<p>Впровадження заходів зі збільшення надходжень до бюджету за ПДФО, єдиним податком – шляхом розвитку підприємницької сфери, залучення нових виробництв та малого бізнесу до виконання робіт, що фінансуються з бюджету. Проведення роз'яснювальної та мотиваційної роботи з роботодавцями щодо виведення заробітних плат з «тіні».</p> <p>Проведення заходів з інвентаризації землі та встановлення нормативної грошової оцінки землі, що розширить базу оподаткування та надходжень від плати за землю.</p>

Х. ПОРІВНЯЛЬНІ ДАНІ ОТГ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАЗВА ОТГ	Кількість населених пунктів у складі ОТГ	Площа земель, тис. га	ПОКАЗНИК			Базова / реверсна дотація на одного мешканця у 2018 році, грн.
			Чисельність населення, тис. осіб	Власні доходи на одного мешканця у 2016 році, грн.	ПДФО на одного мешканця у 2016 році, грн.	
Біловодська ОТГ	33	159,7	23,0	882	1 139	240
Білокуракинська ОТГ	24	78,95	13,7	2 523	1 569	0
Красноріченська ОТГ	5	24,6	6,8	604	527	297
Кремінська ОТГ (перспективна)	11	53,3	23,1	703	858	398
Марківська ОТГ (перспективна)	33	116,6	14,8	986	1 376	0
Новоайдарська ОТГ (перспективна)	32	124,5	20,8	1 825	1 028	266
Новопсковська ОТГ	6	22,6	12,4	2 096	1 442	0
Попаснянська ОТГ (перспективна)	11	26,2	26,1	556	805	440
Троїцька ОТГ	38	95,2	14,2	1 390	1 719	(50)
Чмирівська ОТГ	8	20,6	8,0	988	450	533

